

Öğrencilerin Kendi Öğrenmelerini Değerlendirmelerine Yardımcı Olma

Öz-değerlendirme ve yansıtma yoluyla öğrenciler, öğrenmelerini geliştirme amacıyla kendi öğrenmelerini kendileri değerlendirmeyi öğrenirler. Kendi öğrenmelerine yönelik, yetenekli değerlendiriciler olmak için öğrencilerin; belirgin amaçları, kaliteli çalışmanın bir tanımını oluşturmaya olanak sağlayacak fırsatları, sürekli geribildirimleri ve teslim etmeden önce çalışmalarını düzeltme veya uyarlamalar yapma fırsatları olmalıdır. Projeyi bitirdikten sonra, öğrencilerin çalışmalarının güçlü ve zayıf yönlerini yansıtmaları, gelişmeye yönelik plan yapmaları ve çalışmalarını önceki öğrenmeleriyle bütünleştirmeleri gerekir (Paris & Ayres, 1994; Stiggins, 1997; Wiggins, 1998). Öz-değerlendirme yoluyla, öğrenciler kendi eğitimsel gelişimlerinden daha fazla sorumlu, daha yansıtıcı, bağımsız, motive olmuş ve etkin hale gelirler.

Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri, öğretimi yönlendirmenin önemli bir parçasıdır; çünkü bu, öğrencilerin çaba ve başarılarına dair daha fazla kanıt sağlar. Öz-değerlendirme, iletişimi geliştirir çünkü öğrenciler zorluk çektikleri alanların farkına varabilir ve gereksinimlerini ifade edebilirler (Kulm, 1994).

Öz-değerlendirme şunlar da dâhil birçok şekilde olabilir:

- Yazma görüşmeleri
- Tartışma (tüm sınıf veya küçük grup)
- Yansıtma günlükleri
- Öz-değerlendirme denetim listeleri
- Öğrenci-öğretmen görüşmeleri
- Değerlendirme listeleri

Bu tür öz-değerlendirmelerin ortak bir temaları vardır: ne öğrendiklerine, nasıl öğrendiklerine ve karışık olan hangi kısımların hala var olduğuna karar vermeleri için, öğrencilerin çalışmalarını gözden geçirmelerini isterler. Bu formlarla, öğrenciler bilgi, beceri, strateji, süreç ve tutumlar konusundaki ilerlemelerini değerlendirirler. Proje Değerlendirme Uygulaması'nda, öğrencilerin bireysel çabalarını, gruba katılımlarını, düşünme süreçlerini, yazılı ödev ve sunularını ve bilgi ve süreçlere yönelik düşünme performanslarını değerlendirmelerine olanak sağlayacak birçok örnek öz-yansıtma değerlendirme sistemleri vardır.

Öğrenciler, öğrenmelerini değerlendirmeyi kendi kendilerine öğrenmezler, kendini izleme ve değerlendirme stratejilerinin onlara öğretilmesi gerekir. Etkili bir strateji şöyle olabilir:

1. Her ölçüte bakarken, sesli düşünme stratejileri kullanarak bir yazıyı değerlendirmek için bir denetim veya değerlendirme listesi kullanımını örnekleyin.
2. Öğrenciler, kendi yazı örneklerinden birini kullanarak, tekniği kendileri denerler.
3. Öğrenciler, birbirlerinin yazı ve öz-değerlendirmelerini gözden geçirir ve yorum yaparlar.
4. Öğrenciler, tekniğin işe yarayıp yaramadığı ya da ne kadar yaradığı ve bir dahaki sefere farklı olarak ne yapabileceklerini tartışırlar.

Öğrencilerin öz-değerlendirmelerini geliştirmenin etkili bir yolu, onlardan, değerlendirme için ölçütleri kendilerinin geliştirmelerini istemektir. Bunu yapmak için, öğrenciler kendi öğrenme süreç ve ürünlerinin her yönünü incelemeliler ki böylece bu, çok daha derin kavramaya yol açsın.

Öğrencilerin gözlem ve yansımaları da öğretimle ilgili planları gözden geçirmede işe yarar geribildirim sağlar. Öğrenciler kendi öğrenmelerini ve kullandıkları stratejileri tartışırken, öğrencilerin beklenen şeyleri öğrenip öğrenmediklerini anlamak için cevaplarını gözden geçirin ve sonra eğer gerekirse, öğretimde değişiklikler yapın. Öğrencilere, öğrenmelerinde onlara nasıl yardım edilebileceğine yönelik öneride bulunmalarına ve hangi etkinlik veya öğretim stratejilerinin en etkili olduğunu belirtmelerine fırsatı verildiği zaman, daha yetkili hale gelirler ve öğrenme süreciyle aktif bir şekilde meşgul olurlar.